

Filozofia przyrody

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Zmiany klimatu Ziemi		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność -		Kod zajęć 07ZKZS.11HS.02527.24	
Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Fakultatywny	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczne i społeczne	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Mariusz Szynkiewicz		
Prowadzący zajęcia	Mariusz Szynkiewicz		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu filozofii w ujęciu historycznym i systematycznym ze szczególnym uwzględnieniem aspektów związanych z przyrodą.
C2	Zaznajomienie z głównymi problemami filozofii przyrody, ontologii przyrodniczej i metafizyki.
C3	Rozwinięcie umiejętności posługiwania się podstawową terminologią filozoficzną.
C4	Rozwinięcie umiejętności identyfikacji cywilizacyjnych oraz kulturowych interpretacji poznania natury i relacji człowiek - przyroda.
C5	Wyrobinienie umiejętności systematyzacji głównych kierunków myśli filozoficznej ze wskazaniem możliwości komparatystyki filozofii przyrody z antropologią i aksjologią.
C6	Wyrobinienie umiejętności formułowania i uzasadniania stawianych tez i dokonywanych ocen.

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie główne zagadnienia filozoficzne ze szczególnym uwzględnieniem dociekań dotyczących świata materialnego.	ZKZ_K1_W01, ZKZ_K1_W15	Kolokwium pisemne
W2	zna i rozumie podstawową terminologię właściwą dla filozoficznych interpretacji natury.	ZKZ_K1_W01	Kolokwium pisemne
W3	zna zasady analizy źródeł i adekwatnie wybiera literaturę źródłową dla studiów nad filozofią przyrody także z uwzględnieniem aspektów aksjologicznych i prawnych (np. w kontekście prawa autorskiego).	ZKZ_K1_W17	Kolokwium pisemne
W4	zna i identyfikuje główne orientacje, poglądy i doktryny z zakresu filozofii przyrody w ich relacji do wiedzy z zakresu nauk przyrodniczych.	ZKZ_K1_W01, ZKZ_K1_W15	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	interpretuje obiektywnie relację człowiek - świat przyrody. Potrafi dokonać krytycznej oceny wpływu człowieka na środowisko przyrodnicze.	ZKZ_K1_U11, ZKZ_K1_U15	Kolokwium pisemne
U2	prawidłowo analizuje właściwe dla różnych kultur uwarunkowania cywilizacyjne i kulturowe myśli filozoficznej interpretującej naturę i miejsce, jakie zajmuje w niej człowiek.	ZKZ_K1_U13	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest świadomy/a znaczenia i wpływ społeczeństwa oraz tworzących je jednostek na otoczenie przyrodnicze.	ZKZ_K1_K01, ZKZ_K1_K06	Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	jest gotowy/a do odpowiedzialności społecznej, etycznej i prawnej względem zmieniającego się środowiska przyrodniczego.	ZKZ_K1_K05	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Omówienie ewolucji znaczenia terminu "filozofia" oraz szczegółowa analiza związków filozofii z poszczególnymi naukami (na przykładzie nauk przyrodniczych).	W1, U2, K1	Wykład
2.	Główne działy filozofii - prezentacja: - teoria bytu (aspekt ontologiczny), - teoria poznania (aspekt epistemologiczny), - teoria wartości (aspekt normatywny), i ich relacja do analiz z zakresu f. przyrody (przyroda, jako przedmiot refleksji filozoficznej).	W1, W4, U2, K2	Wykład
3.	Przegląd głównych zagadnień z zakresu f. przyrody (terminologia przedmiotowa, problemy, dylematy, spory).	W2, W3, U2, K1	Wykład
4.	Przegląd głównych orientacji z obszaru f. przyrody, od czasów jońskiej szkoły filozofii przyrody do czasów współczesnych (ujęcie historyczne).	W1, W4, U2	Wykład
5.	Wskazanie relacji łączącej dzieje rozwoju nauk przyrodniczych (odkrycia naukowe, teorie naukowe, zmiany paradygmatów) z ewolucją filozofii przyrody, jako subdyscypliny wiedzy filozoficznej. Omówienie zależności występujących pomiędzy wskazanymi uprzednio obszarami wiedzy a refleksją filozoficzną (również w ujęciu etycznym).	W1, W4, U1, K1	Wykład
6.	Przekazanie umiejętności pracy ze źródłami wiedzy filozoficznej oraz wyjaśnienie podstawowych zasad tworzenia opracowań filozoficznych (z uwzględnieniem zagadnień etycznych i prawnych).	W3, W4, U2, K2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład konwersatoryjny, Metoda analizy przypadków

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Ocena z wykładu na podstawie kolokwium pisemnego (100% oceny końcowej) Skala ocen: 1. bardzo dobry (bdb; 5,0) – od 90% punktów, 2. dobry plus (db plus; 4,5) – od 80% punktów, 3. dobry (db; 4,0) – od 70% punktów, 4. dostateczny plus (dst plus; 3,5) – od 60% punktów, 5. dostateczny (dst; 3,0) – od 50% punktów, 6. niedostateczny (ndst; 2,0) – poniżej 50% punktów.

Literatura

Obowiązkowa

1. Heller M., Filozofia przyrody. Zarys historyczny, Wyd. Znak 2004 (wybrane fragmenty)

Dodatkowa

1. Such J., Szczeniak, M., Ontologia przyrodnicza, Wyd. Naukowe IF UAM 2001 (fragmenty)
2. Tatarkiewicz W., Historia filozofii, T. 1-3, Warszawa 1980 (fragmenty)
3. Wywiad z prof. Wojciechem Sadym: Historia nauki – kto i kiedy zaczął szukać praw przyrody?
<https://www.youtube.com/watch?v=AkwuN-dycMc>

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie do zajęć	15
Przygotowanie do egzaminu	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ZKZ_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do systematycznego uaktualniania i pogłębiania swojej wiedzy w zakresie zmian klimatu Ziemi
ZKZ_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przyjęcia odpowiedzialności za bezpieczeństwo pracy własnej i innych oraz za powierzony mu sprzęt
ZKZ_K1_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do myślenia i działania kreatywnego
ZKZ_K1_U11	Absolwent/ka potrafi stosować zasady bezpieczeństwa i higieny w pracy kameralnej, laboratoryjnej i terenowej
ZKZ_K1_U13	Absolwent/ka potrafi dokonywać syntezy zróżnicowanych danych i je interpretować
ZKZ_K1_U15	Absolwent/ka potrafi prawidłowo dobierać i stosować metody badawcze
ZKZ_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie specyfikę, przedmiot i metody badań oraz kluczowe pojęcia z zakresu nauk o Ziemi
ZKZ_K1_W15	Absolwent/ka zna i rozumie związek pomiędzy zmianami klimatu a zasadami zrównoważonego rozwoju
ZKZ_K1_W17	Absolwent/ka zna i rozumie pojęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego